

Genel Anestezi

12 yaşından büyük genç bireyler için kısa kılavuz

Genel anestezi

Genel anestezi, anestezi uzmanınızın bir ilaç (veya bazen anestezi gazı) kullanarak sizi bilinçsiz hale getirmesidir. Bu tıpkı derin bir uyku gibidir ve işleminiz (yaptırdığınız şey) sırasında hiçbir şey göremeyeceğiniz, duyamayacağınız veya hissedemeyeceğiniz anlamına gelir.

Ameliyatlara/ cerrahi operasyonlar ve bazı tıbbi testler dahil birçok işlemde genel anestezi gereklidir.

Anestezi ekibi

Anestezi uzmanları, ameliyat ve/veya testler sırasında insanları rahat ve güvende tutmak için anestezi ilaçlarının kullanımı konusunda uzmanlık eğitimi almış doktorlardır. İşleminizden önce siz ve ebeveyniniz/bakım vereniniz, bir anestezi uzmanı ile görüşeceksiniz. Sağlığınızla ilgili size sorular soracak ve sizinle birlikte bir anestezi ve ağrı giderimi planı belirleyecektir. Ayrıca sorularınızı memnuniyetle yanıtlayacaktır.

Anestezi yardımcıları, ameliyathane pratisyenleri (bazen ODP'ler olarak adlandırılır) ve ameliyat hemşireleri dahil diğer tüm personel anestezi uzmanını destekleyecektir.

Rıza

Anestezi uzmanı siz ve ebeveyniniz/bakım vereniniz ile birlikte bakım planınızı belirleyecektir. Planı görüşüp kararlaştırana kadar size hiçbir işlem yapılmayacaktır. Yapılacak her şeyi anlamak ve bu plana 'rıza göstermek' (kabul etmek) için istediğiniz kadar soru sorabilirsiniz. Eğer yaşınsız daha büyükse, anlatılanları büyük ihtimalle daha kolay kavrayacağınız için karar alma aşamasında daha aktif olabilirsiniz.

Siz veya ebeveyniniz/bakım vereniniz, önerilen anestezi bakımını uygun bulduğunuzda bir rıza belgesi imzalayacaksınız. Rıza hakkında daha fazla bilgiyi gençlere yönelik web kılavuzumuzda bulabilirsiniz (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/turkish).

Anesteziye hazırlık

Sağlığınız

- Anestezi işleminden önce mümkün olduğunca sağlıklı olmanız gerekir. Anestezi öncesi dönemde sağlıklı yaşam tarzı değişiklikleri yapmak daha hızlı iyileşmenize yardımcı olacaktır.
- Mümkünse, ameliyatınızdan önceki altı hafta boyunca başkalarının sigara dumanına maruz kalmaktan kaçının ve sigara içmeyin. Bu süre boyunca beraber yaşadığınız sigara içen kişilerden dışarıda içmesini isteyebilirsiniz.
- Çocukların ve gençlerin 18 yaşından önce alkol almaması tavsiye edilir. Gençlik yıllarınızda alkol ve eğlence amaçlı uyuşturucu kullanımı, çok çeşitli sağlık sorunlarına ve sosyal problemlere yol açabilir. Daha fazla bilgi için NHS web sitesini ziyaret edin (<http://bit.ly/3mo2QP0>).
- İyi kontrol edilmeyen uzun süreli tıbbi sorunlarınız varsa, siz veya ebeveyniniz/bakım vereniniz, ameliyat tarihinden önce, anestezi almanız gerektiğini söylemek için aile hekiminizle veya uzmanınızla iletişime geçmelisiniz. Ayrıca, hastanede kaldığınız süre boyunca mümkün olduğunca güvende olmanız için sizin ve anestezi uzmanınızın uygulaması gereken adımları onlarla konuşabilirsiniz.
- Düzenli olarak aldığınız ilaçları hastaneye gelirken yanınızda getirin.
- Güvenliğiniz için, anestezi uzmanınızın doğum kontrol hapı veya keyif amaçlı bir uyuşturucu kullanıp kullanmadığınızı bilmesi gerekir.
- Mümkünse, anestezi uzmanınıza söyleyebilmeniz için, herhangi bir alerjisi olan veya anestezi ilaçlarına alerjik reaksiyon göstermiş aile üyeleri hakkında bilgi edinin.
- 12 yaş üzeri tüm kız çocuklarında idrar örneği alınarak gebelik testi yapılması standart bir uygulamadır. Bunun neden yapıldığını öğrenmek için linkteki broşürü okuyun (<http://bit.ly/31Qncab>). Bunun utanç verici olabileceğinin farkındayız, fakat bu testleri mümkün olduğunca gizli bir şekilde yapma konusunda personeller yeterince deneyimlidir.
- Anestezi uzmanı size sigara, alkol ve uyuşturucu kullanımıyla ilgili sorular sorduğunda lütfen dürüstçe yanıt verin. Bu konuları konuşmanın zor olabileceğini biliyoruz, bu nedenle ebeveyninizin/bakım vereninizin orada olmamasını tercih ederseniz, anestezi uzmanıyla yalnız konuşmayı talep edebilirsiniz.
- Kendi rıza formunuzu imzalayacak yaşta değilseniz, ebeveyninizin/bakım vereninizin ameliyat hakkında yeterli bilgiye sahip olması ve ameliyatınıza izin verebilmesi için riskleri bilmesi gerekecektir.
- Mümkünse, hastaneye gelmeden önce, anestezi uzmanınıza söyleyebilmeniz amacıyla herhangi bir alerjisi olan veya anestezi ilaçlarına alerjik reaksiyon göstermiş aile üyeleriniz hakkında bilgi edinin.

Anestezi öncesi yeme ve içme

- Hastanemiz yeme-içmeyi ne zaman kesmeniz gerektiğine dair size net bilgiler verecektir.
- Bu talimatlara uymanız güvenliğinizi için çok önemlidir. Anestezi işlemi sırasında midenizde yiyecek veya çok fazla miktarda sıvı varsa, boğazınıza doğru geri gelip akciğerlerinize kaçabilir. Bu durum boğulmaya veya akciğerlerinizde ciddi hasara yol açabilir. Genellikle az miktarda berrak sıvı (genellikle su veya seyreltilmiş meyve suyu) tüketmeniz teşvik edilir ve bu, anestezi zamanınız yaklaşıncaya kadar güvenlidir.

Giyim

- Daha sonra yıkanması kolay geniş ve rahat kıyafetler giyin.
- Pijama, terlik ve/veya sabahlık getirmeniz gerekip gerekmediğini sorun.
- Taburcu olduğunuzda giyeceğiniz kıyafetleri getirin.
- Hastane önlüğü giymeniz istenebilir.
- Genellikle, ameliyathaneye giderken metal teli olmayan sütyen dahil çoğu iç çamaşırınız üzerinizde kalabilir, yine de bunu hemşirenize danışın. Ameliyat veya tetkik süresince iç çamaşırlarının çıkartılması gerekebilir.
- Bazen cerrah, ameliyat bölgesindeki kılların bir kısmını tıraş edebilir, fakat bu işlem yapılacaksa genellikle size önceden söylenir.
- Ameliyattan önce diz boyu lastikli çorap giymeniz istenebilir. Bu çoraplar kanın bacaklarınız etrafında hareket etmesine yardımcı olarak kanın pıhtılaşmasını önler.

Takılar ve makyaj

- Mümkünse lütfen takı ve süs amaçlı kullandığınız piercingleri evde bırakın. Takılarınızı çıkarmanız mümkün değilse, bir bantla üzeri örtülerek takıya veya cildinize zarar gelmesi önlenir.
- Lütfen makyaj yapmayın ve tırnaklarınıza oje sürmeyin. İşlem sırasında sizi takip edebilmeleri için hastane personeli tarafından bunların silinmesi gerekebilir.

Zaman geçirme

- Çoğu zaman bir şey yapmadan bekleyeceğiniz vaktiniz olacaktır.
- Meşgul olacağınız bir şeyler (örneğin, kitap, dergi veya cep telefonu) getirin. Lütfen kulaklık ve şarj cihazlarınızı unutmayın.
- Bekleme süresince sigara içmemeniz sakız çiğnememeniz ve yeme-içme talimatlarını dikkatle uygulamanız gerektiğini lütfen unutmayın.

Anestezi alma

- Anestezi uzmanınız anestezi işleminize anestezi odası olarak adlandırılan ve ameliyathanenin hemen yanında bulunan odada başlayacaktır. Bazen bu işlem ameliyatın/testin yapılacağı odada da uygulanabilir.
- Anestezi uzmanınız genellikle size bir kanül yoluyla bir miktar ilaç vererek anestezi işleminize başlayacaktır (bununla ilgili daha fazla bilgi için aşağıya bakın). Nadiren, keçeli kalem gibi kokan bir gazı solumanız istenebilir. Bazen hangi yöntemin kullanılacağını siz seçebilirsiniz.
- İlacın kanül yoluyla uygulanması sizi bayıltmanın en hızlı yoludur. Gazı teneffüs ederseniz, bilinciniz kaybolduğunda bir kanül yerleştirilecektir; bu sayede anestezi uzmanı işleminiz sırasında daha fazla anestetik ilaç, ağrı kesici veya başka ilaç ve sıvı verme imkanı bulacaktır. Her iki yöntem de bilinçsiz hale gelmeden önce bayılıyormuş gibi hissetmenize (baş dönmesine) neden olabilir.
- Dilerseniz, bilinciniz kaybolana kadar ebeveyniniz/bakıcınız yanınızda kalabilir. Bilinciniz kapandıktan sonra, sizi bekleme odasında servisteki odanızda bekleyebilirler. Alternatif olarak, anestezi etkisini göstermeye başladığında size bir hemşire eşlik edecektir.

Kanül (damar yolu)

- Kanül, genellikle elinizin sırtında bulunan bir toplardamara yerleştirilen ince, esnek, plastik bir borudur.
- Kanül yerleştirildiğinde daha az rahatsızlık hissetmeniz için elinizin sırtına hissizleştiren bir krem veya özel bir soğuk sprey uygulanabilir.
- Kanülü yerleştirmek için ince bir iğne kullanılır, ardından iğne hemen çıkarılır.
- Kanül yerleştirildikten sonra, ilaçlarınız bu kanül yardımıyla iğne kullanmadan damardan verilebilir. Bazen bu işlem biraz soğukluğa, karıncalanmaya veya hafif rahatsızlığa neden olabilir.
- Ameliyat sonrasında herhangi bir ağrı kesici, sıvı veya diğer ilaç ihtiyaçlarına yönelik bu kanül genellikle yerinde bırakılır.

Anestezi sırasında

- Bir anestezi uzmanı bu süreçte daima yanınızda olacaktır.
- Anestezi uzmanının görevi güvenli kalmanızı sağlamak ve ameliyat sona erene kadar sizi baygın tutmaya yetecek miktarda anestetik ve ağrı kesici ilaç vermektir.
- Anestezinin ortasında uyanma son derece nadirdir, çünkü anestezi uzmanı doğru miktarda anestezi aldığınızdan emin olmak için (kan basıncınız, nabzınız ve nefes alıp verişiniz dahil) sizi yakından takip eder.

Ameliyat sonrası uyanma

- Her ameliyatın/testin süresi farklıdır, ancak işlem sona erer ermez anestezi uzmanı anestetik ilaçları vermeyi keser. Buna bağlı olarak yaklaşık beş dakika sonra uyanırsınız.
- Muhtemelen ayılma odasında kendinize gelirsiniz, ancak ilk birkaç dakikayı hatırlamayabilir ve tam olarak nerede olduğunuzu fark etmeyebilirsiniz. Ameliyathane ekibinin eğitimli bir üyesi (genellikle bir uyanma hemşiresi) sizinle ilgileniyor olacaktır.

- Uyanma sonrasında nasıl hissedeceğinizi, yapılan işlemin türüne ve almış olduğunuz anestetik ilaca bağlı olarak değişecektir. Bazılarında boğaz kuruluğu, baş ağrısı, titreme veya mide bulantısı görülebilir. Anestezi uzmanınız genellikle hasta olmanız veya rahatsız hissetmenizi önlemek için size ilaç verecektir. Bazen biraz üşüme veya titreme hissedebilirsiniz - şayet böyle hissederseniz ısıtılmış bir battaniye temin edilir ve ısınmanız sağlanır.

Ağrıyı dindirme

- Ağrıyı dindirmek ve tedavi etmek önemlidir ve bazı hastalarda (ve bazı ameliyat türlerinde) normalden daha fazla ağrı giderimi gerekebilir.
- Ağrıyı kötüleşmeden tedavi etmek daha kolaydır, bu nedenle rahatsızlık hissetmeye başladığınızda, daha kötü olana kadar beklemek yerine sorumlu hemşireden veya anestezi uzmanınızdan yardım istemelisiniz.

Servise geri dönüş

- İlk başta çok yorgun hissedebilirsiniz.
- Herhangi bir sorun yaşarsanız, yardım almak için bunu birisine bildirmelisiniz. Bir zile basmanız veya ebeveyninize/bakıcınıza sizin için bir hemşire çağırmasını istemeniz gerekebilir.
- Ne kadar süre içinde tekrar yiyip içebileceğinizi, geçirdiğiniz ameliyat türüne ve aldığınız ağrı kesicilere bağlı olarak değişecektir. Hemşireniz veya anestezi uzmanınız size bu konuda tavsiyede bulunabilir.
- Eve dönmek sizin için güvenli hale gelene kadar hastanede kalmanız gerekir. Genel sağlığınız yerindeyse ve işlem sorunsuz geçmişse, çoğu işlemde aynı gün içinde eve dönebilirsiniz.

Anestezinin riskleri

Anestezi sonrasında ciddi problemler oldukça nadir görülür. Aşağıdaki adreste anestezinin riskleri hakkında daha fazla bilgi bulabilirsiniz:

www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/turkish

Lokal ve bölgesel anestezi

- Bazen ameliyat sırasında uyanık kalmayı tercih edebilirsiniz. Böyle bir seçenek mümkünse, cerrahınız ve/veya anestezi uzmanınız bunu sizinle ve ebeveyniniz/bakıcınız ile görüşecektir. Bu durumda, ağrı hissetmemeniz için vücudunuzun bir bölümünü uyuşturmak amacıyla lokal anestetik ilaç enjeksiyonları uygulanabilir.
- Uyanık kalmayı isteyebileceğinizi düşünüyorsanız, bunu anestezi uzmanı ile yapacağınız ön değerlendirmede görüşebilir veya daha fazla bilgi almak için www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/turkish adresine göz atabilirsiniz.

Daha fazla bilgi için

- "Siz ve Anestezi" ve "Anestezi Nedir" adlı broşürlere RCoA web sitesinde bulabilir ve yerel hastanenizden temin edebilirsiniz.
- Daha fazla bilgi için aşağıdaki adresi ziyaret edin: www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/turkish

Bu broşürde yer alan bilgilerin doğru ve güncel olması için çok çalışıyoruz fakat bunu garanti etmiyoruz. Bu genel bilgilerin sorabileceğiniz tüm soruları ve sizin için önemli olabilecek her sorunu kapsamasını beklemiyoruz. Bu broşürü kılavuz olarak kullanabilirsiniz ancak anestezi hakkındaki tercihlerinizi ve endişelerinizi tıbbi ekibinizle görüşmelisiniz. Bu broşür tek başına tavsiye olarak değerlendirilmemelidir. Ticaret ya da kar amacıyla kullanılamaz. Sorumluluk reddinin tamamı için buraya tıklayın (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/turkish).

Çevirilerin tamamı Translators Without Borders çevirmenleri tarafından sağlanmaktadır. Çevirileri olabildiğince hatasız hale getirmek amacıyla çevirilerin kalitesi kontrol edilmektedir, fakat bazı bilgilerin hatalı olma ve yanlış yorumlanma riski vardır.

Bize görüşlerinizi bildirin

Görüşlerinizi bu broşürü geliştirmede kullanırız.

Yorum ve önerilerinizi lütfen patientinformation@rcoa.ac.uk e-posta adresine gönderin

Royal College of Anaesthetists

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

Üçüncü Baskı, Nisan 2021

Bu broşür, yayın tarihinden sonraki üç yıl içerisinde gözden geçirilecektir.

© 2021 Royal College of Anaesthetists and Association of Paediatric Anaesthetists of Great Britain and Ireland

Bu broşür, hasta bilgilendirme materyalleri üretmek amacıyla kopyalanabilir. Lütfen bu orijinal kaynaktan alıntı yapın. Bu broşürün bir bölümünü başka bir yayında kullanmak isterseniz uygun kaynak gösterilmeli ve logoları, markayı ile resimleri kaldırmalısınız. Daha fazla bilgi için lütfen bizimle iletişime geçin.